

violades, un 21,05 per cent dels casos, és el comprès entre els 21 i els 30 anys; hi segueix el grup de menors de 14 anys, 19,74 per cent.

En línies generals i per a les víctimes més joves, l'indret on són més freqüentment violades és la casa de l'agressor. Per als grups de 18 a 30 anys, el vehicle i el descampat, i la casa de la víctima per a les dones de major edat. Del total de la mostra, el 96 per cent de violades són de raça blanca i només el 2,19 per cent de raça gitana. Tenint en compte que la població gitana suposa un 1 per cent real entre els habitants de la ciutat de València, aquest percentatge avala la idea d'una major proporció de víctimes entre la minoria gitana. Però no tan alt com es podria pensar.

Un 84,25 per cent de les dones violades són solteres, un 12,72 per cent casades, i un 1,32, separades. Del total, vora un 20 per cent manca d'estudis, i al voltant del 40 són estudiants. Quant a la professió, només un 20 per cent té algun tipus de col·locació remunerada.

Un 80 per cent de les assaltades va reconèixer no haver patit abans cap classe d'atac sexual, però un 20 sí que n'havia patit. Això induïx a pensar que les dones víctimes d'aquesta classe de delictes ho són més d'una vegada i, a més, segons les seues contestacions, són produïdes pel mateix agressor. Per acabar, el 65,8 per cent de les violades denuncià el cas només va poder. No obstant això, aquesta xifra no indica la proporció real de víctimes que recorre a la policia després d'un atac d'aquestes característiques. Un 20 per cent, per exemple, va esperar mesos, i un any i tot, abans de denunciar el seu cas.

L'agressor

Sol ser major que les víctimes, solter, encara que no sempre, amb pocs estudis i sense a penes ingressos. Té antecedents penals i tria la víctima no per la bellesa o atractiu sinó pel fet de trobar-la indefensa davant la situació. El grup d'edat més freqüent entre els violadors és el que ultrapassa els 30 anys, amb un 35,90 per cent. Després, se situa el comprès entre els 21 i 30 anys, amb un 30 per cent. Es comprova, també, que a major edat de l'agressor hi ha també una probabilitat més alta que la violació tinga lloc dins un habitatge, ja siga de la víctima o de l'agressor; a menor edat del violador, major probabilitat que siga en un vehicle o descampat.

Les variables respecte a la raça de l'agressor són idèntiques a les ressenyades pel que fa a les víctimes. Quant

a l'edat social, un 65 per cent demostra que els violadors són solters i que compten només amb estudis primaris. Per professions, el major nombre d'agressors es dona entre els obrers especialitzats i peons i, del total analitzat, un 40 per cent comptava ja, en el moment de ser denunciats, amb antecedents penals.

Els violadors solen actuar sols i en descampats. La relació entre violada i agressor sexual és quasi en idèntiques proporcions d'estranyes i coneguts, sumant un nombre important els casos de violació comesos per parents de la víctima. En percentatges, el 50 per cent de la mostra el componen agressors totalment desconeguts, el 20,51 està in-

tegrat per parents pròxims i, el 28,21, per coneguts. Entre els agressors amb algun grau de parentesc componien l'11,56 per cent pares i fills, i un 8 per cent cosins en distint grau.

Quant al lloc triat per a la violació, l'ordre establert per la mostra és el següent: descampat, casa de l'agressor, casa de la víctima i vehicle. Quant al nombre d'autors de l'agressió, l'estadística demostra que es produeixen majoritàriament per una sola persona i durant la nit. Així mateix, sovintaja l'ús d'objectes punxants i d'amenaques durant el temps de l'acció. El coït vaginal és l'acte sexual comès per excel·lència; sovintaja també la fel·lació i la penetració anal. □

ATAc SEXUAL: QUATRE CASOS

Passeig pel sexe i la mort

Cada any són assassinades desenes de dones, només en aquest país, durant o després d'un atac sexual.

Aquests són alguns dels darrers casos, molt més freqüents i més brutals del que l'opinió pública està disposada a veure i denunciar. L'únic nexa comú és que són dones.

A. Robles, R. Aymerich i F. Nicolàs

Sílvia. Blanes, octubre 87. La Sílvia no tenia res de fràgil. Alta i forta, d'ulls foscos i trets contundents, feia anys que practicava el judo, i estava acostumada a apanyar-se-les sola, allà a la barriada dels Quatre Vents de Blanes, on havia crescut i on els seus pares regentaven, de no fa massa, un bar popular.

Ella hi va treballar una temporada, però acabà plegant, deia que emprenyada amb el seu pare, un home de tracte difícil i complicat, amb el qual mai no s'havia avingut massa. Per això treballava, durant els darrers mesos, al càmping Solmar. Ella volia seguir estudiant, en acabar el COU —Dret, probablement— i a casa no tenien un entusiasme excessiu per finançar-li els estudis. No era una llumenera, tampoc: a l'Institut on estudiava la recor-

Sílvia Cobos.

den com una alumna aplicada, popular entre els companys, amb moltes amigues i cap —des de feia temps— «amic» en particular.

Era amb les amigues, estudiants de la seva edat —disset anys— i de la seva barriada, amb qui treia el nas a la discoteca els caps de setmana. Dissabte 10 d'octubre passat, en eixir de la feina al càmping, també havia passat una estona per la disco, la més populosa del barri, fins a les dues o quarts de tres de la matinada. Anà de camí cap a casa, a peu, amb algunes companyes. La van deixar a uns dos-cents

metres de sa casa, en un paratge sense enllumenat —es tracta d'una zona recentment urbanitzada, on encara es discuteix a qui pertoca instal·lar els fanals— i, com sempre, va seguir sola. Aquella nit, segurament, no hi hauria la mare esperant-la a casa: era vetllant l'avi malalt, paralitzat, en un altre pis proper. La Sílvia hi anava, també, a fer-li companyia dia sí dia no. Allò que se'n diu una tia legal, sense un pèl de bleada.

Va ploure a estones durant tota la matinada. L'endemà, quan va aparèixer el cos de Sílvia Cobos Ruano a pocs metres d'on l'havien deixada ben viva les seves amigues poques hores abans, era un matí gris i humit. Ajeguda i eixancarrada, amb la camisa esguerrada, els pantalons abaixats i les calces estripades, no mostrava però altre signe de violència que uns hematomes al coll, produïts, segurament, per estrangulació. Entre les poques dades que s'han difòs, enmig del secret de sumari, dels resultats de l'autòpsia, sembla confirmar-se que fou escanyada amb una sola mà, segurament per sorpresa i per l'esquena. També havia estat forçada sexualment, sembla, encara que no van aparèixer al seu cos restes de semen.

Corre la hipòtesi que la violació podria haver estat fingida, amb algun objecte, posteriorment a l'assassinat, per tal de despistar la policia. Robatori, asseguren, no n'hi hagué. No s'aprecien senyals de baralla, tampoc... I el cos, tot i aparèixer en un indret humit i ple de bassals, fangós, era eixut del tot. Com si l'haguessin arrossegat des d'algun lloc més sec. Havia mort, segons l'autòpsia, entre quarts de quatre i les cinc. La bossa de mà que portava, en canvi, sí que estava mullada quan la trobaren a uns tres-cents metres del cos. Professionals i aficionats de la crònica negra tenen, aquests dies, un excel·lent objecte d'especulació, amb l'al·licient del secret sumarial i de l'escassa credibilitat, fins ara, dels presumptes sospitosos detinguts fins ara, sembla que un parell de xicotets amb mal historial i unes quantes contradiccions en els interrogatoris.

Diuen que la Sílvia havia comentat aquell vespre, a una amiga, que aquella nit li havia de passar alguna cosa, «o molt bona, o molt dolenta». Algú,

no massa lluny, en devia saber la resposta feia estona.

Montserrat. Terrassa, abril 87

Joan Fornells i Montserrat Valls havien trencat feia prop d'un mes. Res no feia pensar que la darrera cita, a les 7 de la vesprada a la plaça del doctor Zamenhof de Terrassa, acabaria amb el descobriment sobtat, tres dies més tard, d'un cadàver carbonitzat en un rec dels afores de Velilla de Cinca.

Van anar a Viladecavalls, el poblat residencial proper a la ciutat on els pares d'en Joan posseïen una casa. Ell havia decidit demanar-li, per última vegada, anar-se'n plegats al llit. Ella,

Anna Dodas i Gemma Argemí.

també per última vegada, va dir que no. Però en aquesta ocasió Joan estava decidit a no fer-se enrere. Volia arribar al final al preu que fos, així que tapà la boca de Montse amb gomaescuma i un esparadrap i la violà. Després, incapaç de suportar els seus plors, la va ofegar amb un coixí. Ja només restava el cadàver; sense pensar-s'ho massa, l'impregnà de benzina, li cremà la cara —millor deixar-la inidentificable— i el transportà 170 quilòmetres carretera enllà, fins a deixar-lo abandonat en un poble de la Franja.

Entre aquell divendres d'abril del 87 en què havien quedat citats i el dilluns següent, quan Joan —aclaparat pels interrogatoris policials— confessà el crim, anà jugant a simular telefònicament el segrest de la Montserrat, mentre feia el paperot, de cara a la família i els coneguts, de dolgut amic de la víctima. El paperot de visitant insistent a casa dels pares de la Montse demanant notícies, el d'amable i esforçat xicot disposat a col·laborar amb la policia per tot el que fes falta.

Tots dos joves s'havien conegut mesos enrere a «Amunt i crits», una coneguda agrupació sardanista de Terrassa. Era, tant per a la Montse —de 26 anys— com per al Joan —cinc anys més jove— la primera relació. Joan havia abandonat els estudis de batxillerat, i treballava aleshores a la fusteria de l'oncle. Amable i atent, extremadament educat, els que el coneixien diuen que semblava incapaç de matar una mosca. Tenia, això sí, l'aire saludable de gallet de Can Colapi, passió per les motos i la fatxenderia pròpia dels *pijets* de la seva edat.

La Montserrat Valls era cinc anys més gran que ell i, per contra, no semblava tenir cap pressa per prémer l'accelerador. Alta i cepada, de físic agradable, ulls i cabells foscos, era filla única d'un dels professors del Conservatori de la ciutat. Tímida i introvertida, havia compaginat el treball en una llibreria amb els estudis de magisteri. Quan va ser assassinada, treballava de mestra de maternitat al Liceu Egara.

Provinent d'una família d'arrelades conviccions catòliques, la vitalitat de Montse contrastava amb uns sòlids principis personals que li impedien, si més no, d'anar «massa lluny» en les seves relacions amb en Joan. Potser per això havia decidit, un mes ençà, posar fre als seus encontres amb ell. Donava així la raó als seus pares, que mai no s'havien mirat amb massa bons ulls aquella relació. Se'n diria, de la Montse Valls, que era una noia de casa, de tardes apacibles al recer del domicili patern.

L'enterrament va ser tens i silenciós. A la parròquia de Sant Joan, on tan bé la coneixien, no hi havia espai per a la crispació. Tampoc no es detectà un record especialment rancuniós per a Joan Fornells, tancat en aquells moments al dipòsit municipal de Terrassa.

Gemma i Anna. Montpeller, agost 86

«¿L'has vist, el bosc?/transfigurat/no hi ha record/ni fullaraca/com l'altre bosc/més enllà de la vida».

ACUARIO

espai de salut

¿Qui sap més del teu cos, el metge o tu?
La salut ha de ser assumida per la persona.

- Naixement sense violència.
- Clínica del dolor
- Pediatría-Puericultura
- Preparació al part
- Planificació familiar
- Psicomotricitat infantil en aigua
- Ginecologia-Medicina general
- Psicologia
- Anàlisis clínics
- Sauna-massatge

C. Pintor López, 4 - Tel. 3310203
46003 VALENCIA

C. Temple de Sant Telem, 15 baixó - Tel. 965-578 59 68
03700 DENIA

Centre Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curs d'Iniciació (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matricula oberta tot l'any,
tret del mes d'agost. Per a més
informació, adreceu-vos al

Centre Carles Salvador
Moratín, 15, 6a. 46002-València

Quan l'Anna Dodas, als vint-i-dos anys, escrivia això al seu poble de Folgueroles, a la Plana de Vic, no degué imaginar que el seu propi cos seria trobat, un dia d'agost del 86, en un paratge boscos del Llenguadoc, a quaranta quilòmetres de Montpeller. El d'ella, poetessa i professora de guitarra, i el de la seva amiga Gemma Argemí, tres anys més gran, també llicenciada en Filologia Catalana, amb la qual viatjava cap a l'Alguer. Totes dues amb el cap destrossat a pedrades. Totes dues encara amb la roba interior senzilla, de fabricació espanyola, que permeté d'identificar els dos cadàvers, i que amagava, amb sinistra innocència, les vuit mil pessetes que havien decidit no gastar, per si passava alguna cosa.

No va ser el destí, com digué algun periodista poc inspirat, sinó un automobilista encara desconegut, pretesament amable, qui impedí a Gemma i Anna, ara fa dos estius, desembarcar a la Sardenya. Un assassí —o més d'un— que aturà el seu cotxe davant les dues motxilleres catalanes, suades sota el sol d'agost, que feien autostop a la sortida de Montpeller.

Ningú no ha arribat a saber què va passar en els minuts o les hores següents. El cotxe degué desviar-se per un camí veïnal, uns quaranta quilòmetres més enllà de l'itinerari que seguien les dues autostopistes. Sembla clar que l'agressor, o els agressors, van tractar d'abusar-ne sexualment, que elles van resistir-se —l'Anna devia intentar fugir, mentre la Gemma era mig despullada— i que, finalment, foren assassinades a colps de pedra. Tan allunyat era el paratge on això succeí, i tan ferèstec, que el cos d'Anna trigà quasi una setmana a ser trobat, casualment, per un vianant. El de Gemma, estranyament, tot i estar tan sols a cent metres del primer, trigaria encara una mesada llarga a aparèixer. No seria fins aleshores que la policia lligava caps, identificava tots dos cadàvers com els de les dues catalanes la desaparició de les quals havia estat denunciada feia temps, i avisava les famílies.

No era la primera vegada que l'Anna i la Gemma viatjaven plegades. S'havien conegut a la Universitat Central de Barcelona, on totes dues estudiaven Filologia Catalana. La Gemma, nascuda a Barcelona i resident al Vallès, i l'Anna, de Folgueroles, a la Plana de Vic, s'havien dedicat a l'ensenyament durant l'últim any de la seva vida. La Gemma, més gran, com a professora de català en l'Institut Menéndez y Pelayo de Barcelona. L'Anna, mentre es debatia entre la passió per la

música i l'entusiasme per la literatura, com a professora de música —de guitarra, especialment— al col·legi d'EGB Guillem de Montrodon, a Vic. Aquell estiu, l'últim, havien decidit fer un viatge breu i amb pocs diners —quaranta mil pessetes a la butxaca— cap a l'Alguer. Soles, perquè els seus nòvios tenien feina. I soles, també, perquè no havien de tenir cap por. No era la primera vegada, mai no els havia passat res i, a més, eren dues xiques decidides.

L'Anna havia acabat feia poc la tesina, basada en els «Mites» de Sarsanedas, aprovada amb molt bones qualificacions. Tenia pensat començar aviat la tesi doctoral, mentre escrivia un segon llibre de poemes la publicació del qual ja estava compromesa. Amb el primer recull de poesies, *Paiatge amb hivern*, havia guanyat el premi Amadeu Oller de l'any 86, un dels més prestigiosos per a autors inèdits, i acabava de publicar-lo en Edicions del Mall.

Com la Gemma, una mica més alta i prima, de cabells curts i foscos, l'Anna era físicament maca. No massa alta, proporcionada, duia una melena no gaire llarga, i vestia com se suposa que ho fan les estudiants entusiastes de Filologia Catalana curtes de pressupost, amants de la natura i sense grans pretensions socials.

El primer de setembre del 1986 totes dues s'havien de reincorporar a la feina. A més del retrobament amb el seu amic, també professor a Barcelona, l'Anna estava carregada de projectes. Potser és d'això del que parlaven amb la Gemma, allà a la sortida de Montpeller, mentre esperaven un cotxe que les volgués dur a la costa.

Guadalupe Anó, Benicarló, agost 87

El 1917, Guadalupe Anó Doménech i Josep M. Palau van contraure matrimoni a Benicarló. Ell era fuster, ella, una dona estrictament religiosa, amb una dolència seriosa en el genoll, problema que arrossegà des dels 11 anys i que li causaria una coixera lleugera durant la resta de la vida.

D'aquesta unió van nàixer quinze fills, deu xics i cinc xiques, tots batejats en el si d'una església i d'un règim que premiava les famílies nombroses. Quatre fills dels Palau han mort. Angelín, quasi albat; Josefina, als 11 anys; Manuel, als 39, en un accident de pesca submarina, i sor Guadalupe, als 73, assassinada en casa de la mare.

Els fills del matrimoni van estudiar en un seminari però ningú no es féu sa-

Mesón Cenía, lloc on treballava el presumpte autor del delict, Fernando Fernández.

cerdot. De les filles, en canvi, Guadalupe està ben contenta: Helena és fadrina, Rosa pertany a l'orde de la Consolació i Pura a la de les Carmelites descalces. A hores d'ara, a més d'onze fills, la senyora Anó-Palau disfruta de la companyia de quaranta-dos néts i vint-i-un besnets.

Dedicada al negoci de la fusteria, la família començà entre 1963-65 la construcció d'una gran factoria especialitzada en la construcció de moble modern. En els moments de major expansió Mobles Palau arribà a tenir en plantilla més de 500 persones. Actualment el nombre d'empleats se situa al voltant dels 300. A més, els Palau són propietaris d'una indústria de ceràmica, Pavigrés, instal·lada a Sant Joan de Moró.

La matrona dels Palau viu, amb la filla Helena, en un xalet pròxim a la fàbrica de mobles que avui dirigeixen els seus fills. La casa posseeix una capella pròpia on s'oficia missa cada dia, per això no té res d'estrany que la seua filla Guadalupe s'hi allotjara. A Benicarló, els Palau són una institució. Els donatius per a distintes obres són infinits, especialment els destinats a obres de tipus caritatiu i religiós.

Un fort colp al cap i sis punyalades trencaren aquesta història i acabaven el passat 25 d'agost amb la vida de Guadalupe Palau. La víctima, una religiosa teresiana de 73 anys destinada per la congregació a Roma, es trobava visitant la família a Benicarló mentre esperava el moment de ser sotmesa a una operació de menisc. En el moment de l'assassinat, les sis de la vesprada d'un dia que havia estat especial-

ment calorós, sor Guadalupe entretenia el temps llegint en el jardí del xalet on vivia amb sa mare. Ningú no va veure ni sentir res a pesar que la casa es troba situada a pocs metres de la fàbrica i les instal·lacions esportives construïdes per la família.

Al cap d'una setmana, el 2 de setembre, quan Benicarló bullia de rumors, el Jutjat d'Instrucció de Vinaròs dictà una ordre de detenció contra Fernando Fernández, 19 anys d'edat, fincat a Benicarló i natural de La Coronada, Badajoz, com a presumpte autor del delict. La guàrdia civil li anava seguint la pista des del mateix dia de l'assassinat. La motocicleta groga que conduïa el dia d'actes, vista per algú vora el xalet dels Palau, i la sol·licitud d'entrevista que realitzà al comandant

del post de la guàrdia civil aquell mateix dia havien alçat les sospites dels agents.

El 26 de setembre Fernando desapareix de Benicarló i passa la nit a l'Alberca, Tarragona, des d'on s'adreça a una casa de la seua família a La Coronada. Només hi arriba és detingut pel robatori de dues gallines. En l'interrogatori que se'n seguí el jove va reconèixer haver perdut dies arrere un encenedor blanc, marca Clipper, amb dues mosses. Aquest encenedor, segons la guàrdia civil, va ser trobat al costat del cos de sor Guadalupe el dia en què va ser assassinada.

La joventut del presumpte assassí i el fet que la víctima pertanga a una de les famílies més riques de Castelló deixen sorpresa la població. Malgrat la pressa amb la qual, pel que sembla, s'ha resolt el cas, la veritat és que continua havent-hi diversos punts foscos. Els Palau s'han preocupat de llançar terra al damunt i han esdevingut els primers interessats a evitar la informació. Ningú no vol parlar-ne.

S'ha dit que sor Guadalupe podria haver estat violada, afirmació negada indirectament per la família, però els resultats de l'autòpsia han estat ocultats per desig exprés dels parents. S'ha comentat, i molt, que el mòbil que va conduir Fernando Fernández cap al xalet dels Palau era el robatori, però, amb tot, ningú no ha trobat res a faltar.

Els qui coneixen el presumpte assassí mostren estranyesa davant la versió oficial facilitada per la Guàrdia Civil i es neguen a creure que Fernando, «un xaval simpàtic, guapo, amb totes les ties que volia a la seua disposició, tinguerà algun interès a violar una monja». □

